

Wychowanie przedszkolne

Rozwijanie kompetencji językowych dzieci w wieku
przedszkolnym

Opracowanie
Rada Pedagogiczna Publicznego Przedszkola nr 7
im. Pszczółki Mai w Pile

Piła 2018

Autorzy:

mgr Lidia Wójciak

mgr Ewa Filipiak

mgr Bożena Mielka

mgr Agnieszka Kwolek

mgr Teresa Soja

mgr Magdalena Jama

mgr Jagoda Spek

Małgorzata Starzyńska

mgr Anna Brzezińska

Konsultacja metodyczna:

nauczyciele doradcy wychowania przedszkolnego:

mgr Anita Kępińska

mgr Maria Jolanta Małek

Dyrektor przedszkola – mgr Lidia Wójciak

WSTĘP.....	4
TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ SŁOWNA W ROZWIJANIU KOMPETENCJI JĘZYKOWYCH DZIECKA W WIEKU PRZEDSZKOLNYM.....	5
SCENARIUSZE ZAJĘĆ KOLEŻEŃSKICH.....	13
SCENARIUSZE ZAJĘĆ OTWARTYCH	34
LITERATURA.....	53

Nabywanie kompetencji językowych to proces długotrwały i bardzo złożony. Pierwsze doświadczenia językowe dziecko nabywa w rodzinie. Dziecko w okresie wczesnego dzieciństwa jest odbiorcą komunikatów jakie kierują do niego rodzice i najbliższa rodzina. W tym czasie słucha i powtarza wypowiedzi, które zaistnieją w rodzinie. Na rozwój mowy ma wpływ sposób komunikowania się rodziców, język jakim posługuje się rodzeństwo, dziadkowie.

Rozwój języka dziecka uwarunkowany jest biologicznie, społecznie i kulturowo. Nauka komunikowania się jest uwarunkowana środowiskiem społecznym i kulturowym, w którym przebywa dziecko. Wśród ludzi, którzy go otaczają uczy się kontaktów interpersonalnych i posługiwania się mową.

Do kompetencji językowych zaliczamy komunikowanie się w pojęciu umiejętności porozumiewania się, powiadamiania o tym co spostrzegamy, czujemy, wyobrażamy sobie, czego pragniemy. Opanowanie elementów języka stanowi o kompetencji komunikacyjnej, czyli zdolności porozumiewania się językiem w sposób skuteczny i dostosowany do sytuacji. Duży wpływ na rozwój języka w okresie dzieciństwa ma telewizja, literatura dziecięca i massmedia.

Wiek przedszkolny to kolejny etap nabywania kompetencji językowych. Dziecko jako członek grupy przedszkolnej poznaje reguły rządzące językiem ojczystym. Kompetencje językowe rozwija podczas całego dnia pobytu w przedszkolu i są to zabawy z rówieśnikami, zajęcia zorganizowane i dowolne, kontakty z literaturą, czy massmediami. Język nauczyciela jest wiodący, a dziecko czerpie z niego wzór. W przedszkolu poszukujemy ciekawych, atrakcyjnych form i metod w organizowaniu sytuacji sprzyjających rozwijaniu się spontanicznej aktywności językowej dzieci. Niniejsza publikacja jest formą poradnika metodycznego służącego nauczycielom w projektowaniu działalności dzieci nastawionej na zdobywanie kompetencji językowych.

Lidia Wójciak

TWÓRCZA AKTYWNOŚĆ SŁOWNA W ROZWIJANIU KOMPETENCJI JĘZYKOWYCH DZIECKA W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

Wiek przedszkolny to szczególny okres w życiu dziecka, o silnie naznaczonej aktywności poznawczej wyrażającej się potrzebą wrażeń zmysłowych, emocjonalnych i intelektualnych.

Dziecko w tym okresie rozwojowym jest chłonne i podatne na oddziaływania wychowawcze. To moment pobudzania procesów rozwojowych do optymalnej aktywizacji dzieci przez wykorzystanie ich własnej inicjatywy, zainteresowań, zaciekawienia i potrzeb.

Umiejętność językowa jest elementem bardzo ważnym w sprawnym funkcjonowaniu społecznym i nauczaniu szkolnym. Wszyscy dobrze wiemy, jak wielkim ułatwieniem dla człowieka, w każdym okresie jego życia, jest umiejętność poprawnego, swobodnego i ładnego sposobu wypowiadania swoich myśli. Ułatwia to kontakty z rówieśnikami, kontakty zawodowe i towarzyskie, a niekiedy decyduje nawet o powodzeniu życiowym człowieka.

Kształtowanie języka - to proces ciągły i wielostronny. Jest to również jeden z celów wychowania przedszkolnego, jako przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole - rozwinięcie w nim wszystkich możliwości, zwłaszcza takich, które pozwolą mu łatwo kontaktować się z otoczeniem, rozwiązywać problemy, z którymi się zetknie, wykorzystywać wiedzę w nowych zadaniach.

Proces nauczania przebiega w szerokim zakresie na płaszczyźnie językowej, a aktywność werbalna jest specyficzną cechą uczenia się ludzi i musi mu nieustannie towarzyszyć. Rozwiązywanie problemów wymaga nie tylko spostrzegania zjawisk i działania, lecz także myślenia i mówienia, do którego trzeba angażować wszystkich wychowanków. Aby ich pobudzić do aktywności werbalnej należy przede wszystkim wzbogacać język, rozwijać zasób leksykalny i stwarzać okazję do swobodnego wypowiadania się. Ponieważ słowa są narzędziem poznania i środkiem utrwalania wiedzy, wynika stąd potrzeba stosowania w nauczaniu zasady werbalnego aktywizowania ucznia. Nauczyciel przedszkola musi być dla dziecka wzorem mowy godnym naśladowania.

Mowa nauczycielki, tak, jak w ogóle mowa całego otoczenia, wywiera wpływ na kształtowanie się mowy dziecka. Prawidłowa mowa dorosłego ułatwia dziecku pojmowanie treści, zachęca do uważnego słuchania, a oprócz tego wywołuje mimowolne naśladownictwo sposobu wypowiadania się. Jest więc ważnym elementem rozwoju mowy dziecka. Z tych względów zadaniem nauczycielki jest posługiwanie się poprawnym, wyraźnym i

wyrazistym, żywym słowem, nadawanie całej wypowiedzi układu prawidłowego pod względem logicznym, pozbawionego gadulstwa i odbiegania od zasadniczego tematu.

Wychodząc z założenia, że istotną rolę w tworzeniu warunków do rozwijania twórczej aktywności dziecka odgrywa osoba dorosła chcę zwrócić uwagę nie tylko na wykorzystanie momentów sytuacyjnych - spacer, czytana lub oglądana w telewizji bajka, zabawka, ale także emocjonalnych - odpowiednia atmosfera, charakter zabawy, a więc wszystko to, co daje dziecku satysfakcję, poczucie bezpieczeństwa i swobody oraz pewność, że jest akceptowane.

Twórcze zachowania dziecka będą ujawniać się tylko wtedy, gdy spotka się ono z życzliwą aprobatą dorosłego dla jego poszukiwań eksperymentów, a także tolerancją dla pomyłek, pierwszych niepowodzeń. Sprzyjać będzie temu życzliwa atmosfera, zapewniająca dziecku poczucie bezpieczeństwa i możliwość uzyskania wsparcia w razie potrzeby.

Wszystkie dzieci mają twórcze podejście do życia, a zadaniem dorosłych jest rozwijanie, inspirowanie, podsuwanie pomysłów. Powinniśmy umożliwić dziecku samodzielne próbowanie, eksperymentowanie, wyrażanie. Pełna akceptacja każdego dziecka to konieczny warunek, by mogło działać twórczo, uniezależniało się od pomocy innych osób.

Bardzo ważne są następujące zasady pracy nauczyciela:

- odpowiednie zorganizowanie sytuacji wstępnej, inspirującej, w której powinny być pobudzone przeżycia dzieci w odpowiedniej atmosferze drogą np. zorganizowania wycieczki, czytania opowiadania itp.;
- mobilizowanie dzieci do wypowiedzi, co w sytuacji wstępnej myślały, przeżywały;
- zapewnienie odpowiednich warunków warsztatowych, np. tworzywo plastyczne techniczne, wybór literatury dziecięcej itp.;
- pozostawienie dzieciom swobody.

Aby dziecko przejawiało postawę poznawczą, która jest jednym z czynników aktywności twórczej, poza stworzeniem atmosfery zapewniającej mu bezpieczeństwo, należy także stymulować i inspirować jego działania.

Działania stymulujące twórczą aktywność językową są to działania edukacyjne związane z realizacją zadań otwartych. Taki typ zadań uznawany jest za podstawowy sposób inspirowania twórczej aktywności dzieci. Dopuszcza znaczną różnorodność poprawnych rozwiązań, sprzyja ich ciągłemu poszukiwaniu. Zaletą tego rodzaju zadań jest to, że:

- nie istnieje jeden przepis na ich rozwiązanie,

- rozwiązania mogą być różne i zarazem poprawne,
- eliminują ryzyko porażki, ponieważ nie ma wzorca stanowiącego kryterium porównań.

Działania i obserwacje prowadzone przez dzieci skłaniają później do werbalizacji swoich przeżyć i spostrzeżeń. Wraz z tym wspomagają aktywizowanie umysłu, zasobu słownikowego celem jasnego przedstawienia całości sytuacji.

Przykładów zabaw u podstaw których leży twórcza aktywność dzieci można mnożyć, zależy to w dużej mierze od pomysłowości samego dorosłego. Ważne jest tu przesłanie, którego celem jest uczenie dzieci stosowania i poszukiwania metod i technik rozwiązywania problemów twórczych.

- Bardzo pozytywnie sprzyjają rozwojowi mowy zabawy tematyczne. Przyjęcie odpowiedniej roli pozwala odtwarzać dziecku przy pomocy słowa sytuacje zapisane w jego doświadczeniu i przewidywane dzięki wyobrażeniom. Rzadko są to role „nieme”.
- W pracy nad rozwijaniem mowy można również wykorzystać gry i zabawy dydaktyczne. Wyjaśnienie zasad i toku gry lub zabawy należy do nauczycielki. Omawiając te sprawy można stosować jednocześnie pokazy niektórych czynności oraz sprawdzanie, czy dzieci pojmują wskazania słowne, tzn. czy umieją je stosować w grze lub zabawie.
- Aktywizowaniu dzieci do mówienia sprzyja również działalność plastyczna. Niektóre dzieci rysując, malując, lepiąc mówią do siebie o tym, co tworzą. Inne muszą mieć słuchaczy – wzywają nauczycielkę, rozmawiają z kolegami.
- Inne sytuacje stymulujące mowę dziecka to czytanie lub opowiadanie nauczycielki, słuchanie audycji radiowych, nagrań utworów literackich. Zajęcia te angażują przede wszystkim percepcję mowy.
- Praca z ilustracją, z książką prowokuje dziecko do mówienia. Będzie to zarówno samodzielne oglądanie obrazków, jak i wspólnie z kolegami i nauczycielką. I tu, podobnie jak w wyżej omawianych zajęciach – rola nauczyciela polega na kierowaniu spostrzegawczością dziecka, zachęcaniu go do analizowania i oceny sytuacji.
- Przykładem rozwijania ekspresji werbalnej jest także rozwiązywanie i układanie zagadek. Układanie różnego rodzaju zagadek – w przeciwieństwie do rozwiązywania tych w gotowej postaci – przybiera zawsze cechy pracy twórczej.

Pobudza do nowych oryginalnych pomysłów. Eksperymentowanie materiałem językowym w toku układania zagadek wyzwala i bogaci zasób czynnego słownika, zmusza do uściślenia znaczeń kodowanych wyrazów.

- Wspaniałą okazją do rozwijania mowy są historyjki obrazkowe. Kształtują one samodzielność myślenia, wyobraźnię i spostrzegawczość. Wpływają na rozwój mowy, stwarzają okazję do szeregowania faktów w logicznej kolejności.
- Kształtowaniu i rozwijaniu mowy sprzyjają wszelkiego rodzaju kontakty dziecka z przyrodą i rzeczywistością społeczną. Dobrą formą są tu spacery i wycieczki.
- Recytacje indywidualne i zespołowe to także forma pracy, która niejako narzuca cele związane z rozwijaniem mowy dziecka. Istotną rolę odgrywa tu dobór tekstów dostosowanych pod względem treściowym i formalnym do możliwości percepcji i umiejętności posługiwania się mową zgodnie z normami wieku.
- Zabawy w sali, czynności samoobsługowe związane z ubieraniem, rozbieraniem się, spożywaniem posiłków, myciem rąk, prace porządkowo – gospodarcze, hodowlane stwarzają naturalne sytuacje, w których nauczycielka może nie tylko wzbogacać, ale utrzymywać słownictwo, bądź korygować błędy językowe.

Przykłady zabaw rozwijających inteligencję lingwistyczną:

- **Inscenizacja bajki.** Dzieci w grupach przedstawiają scenkę za znanej baśni z samodzielnie przygotowanymi rekwizytami;
- **Pantomima.** Uczestnicy przedstawiają, bez przygotowania, pantomimicznie scenkę z wysłuchanego fragmentu bajki;
- **Zabawa słowem i gestem.** Dzieci prezentują fragment bajki z życia głównego bohatera, z tekstem własnym, bez wcześniejszej nauki na pamięć;
- **Rysunkowe improwizacje.** Uczestnicy wykonują wspólny rysunek obrazujący fragment wysłuchanej bajki. Następnie przedstawiają treść pracy – pantomimicznie;
- **Buźki.** Nauczyciel rozdaje dzieciom obrazki z buźkami – słoneczkami, przedstawiającymi różne emocje. Nikt nie ujawnia swojego obrazka. Zadanie polega na mimicznym przedstawieniu danej emocji. Grupa zgaduje i podaje nazwę buźki;
- **Dyrygent.** Chętne dziecko wychodzi z sali. Pozostali wybierają osobę- „dyrygenta”, który wykonuje różne ruchy, naśladowane później przez całą grupę. W trakcie zabawy wraca do sali wyproszony wcześniej uczestnik zabawy. Próbuje odgadnąć, kto jest „dyrygentem”;

- **Prezentacja reklamy.** Osoba prowadząca zajęcia rozdaje dzieciom rekwizyty, np. żel do mycia, piłkę, czasopismo dla dzieci. Dziecko opowiada o produkcie, jednocześnie go reklamując;
- **Dokończ zdanie.** Nauczyciel zaczyna zdanie, dzieci kończą: *Ta bajka jest....*;
- **Kostium Czerwonego Kapturka.** Chętne dziecko zostaje przebrane w kostium bohaterki bajki. Pozostali uczestnicy są dziennikarzami, z których każdy zadaje jedno pytanie;
- **Układanie bajki.** Uczestnicy tworzą wspólną bajkę. Zabawę zaczyna nauczyciel. Dzieci dopowiadają kolejne fragmenty, np. siedząc w kręgu;
- **Słuchamy i rysujemy.** Dzieci rysują przy muzyce fragment wcześniej wysłuchanej bajki;
- **Jaka to bajka?** Uczestnicy zabawy słuchają muzyki relaksacyjnej i zastanawiają się, do której znanej bajki właśnie ta muzyka byłaby odpowiednia;
- **Kto to?** Przedszkolaki lepią z plasteliny bohatera ulubionej bajki, nie informując o tym. Następnie dzieci ustawiają swoje dzieła oraz starają się rozpoznać inne postacie bajkowe;
- **Taniec z bajką.** Dzieci słuchają bajki. Następnie poruszają się swobodnie przy muzyce, tworząc dowolne improwizacje ruchowe do bajki;
- **„Czerwony Kapturek”.** Zadaniem dzieci jest przekonanie Czerwonego Kapturka, aby zrezygnował z rozmowy z nieznanym spotkanym po drodze;
- **„Kopciuszek”.** Uczestnicy zabawy starają się przekonać złą macochę, aby dobrze traktowała Kopciuszka;
- **„Królowa Śniegu”.** Dzieci ostrzegają Kaya przed niebezpiecznymi zabawami zimowymi;
- **„Dziewczynka z zapalkami”.** Jak możemy pomóc bohaterce bajki? W jaki sposób umilić Święta dzieciom, które są samotne?
- **„Smok Wawelski”.** Podaj inne sposoby pokonania smoka;
- **Nagrywamy opowiadania.** Dzieci nagrywają na magnetofon swoje opowiadania i bajki. Następnie, po odtworzeniu, zastanawiają się, jakimi odgłosami można jeszcze wzbogacić treść. Proponują np. muzykę, odgłosy ptaków, morza. Ponownie nagrywają całość i analizują z nauczycielem;

- **W literkowie.** Dzieci pracują w zespołach. Zadanie polega na wymyśleniu w bardzo krótkim czasie jak największej liczby słów zaczynających się na literę prezentowana przez nauczyciela;
- **Sylaby i dźwięki.** Uczestnicy zabawy wymawiają słowa sylabami, następnie: wyklaskują je, wystukują na bębenku lub stoliku, uderzają stopą o podłogę;
- **Malowanie dźwięków.** Dzieci słuchają odgłosów różnych instrumentów, których nie widzą. Następnie odgadują ich nazwy- wymawiając nazwę albo rysując instrument;
- **Lepimy literki.** Zajęcia artystyczne polegające na lepieniu liter z plasteliny, ciasta, gliny, modeliny;
- **Wymyślamy nowy język.** Uczestnicy zabawy wymyślają oraz rysują (w parach) uniwersalny język znaków obrazkowych, który byłby zrozumiały dla dzieci z różnych krajów;
- **Zabawa w domino obrazkowe i wyrazowe;**
- **Zabawa w rozpoznawanie faktury.** Chętne dziecko (z zasłoniętymi oczami) wyjmuje z torby ciepłe ubrania o różnej fakturze, np. szalik, czapkę, rękawiczki, getry, skarpety. Próbuje je rozpoznać poprzez dotyk i nazwać. Osoba prowadząca, w tym samym czasie, umieszcza odpowiednie napisy na tablicy;
- **Targi książki.** Nauczyciel z rodzicami i dziećmi organizuje targi, na których przedszkolaki mogą wymienić się książkami;
- **Okladki do książek.** Zabawa polega na projektowaniu wzorów, np. z odbijanych stempelków na szarym papierze pakowym, który może służyć do obłożenia książki;
- **Litery z rozsypanek obrazkowych.** Dzieci układają wielkie litery drukowane z pociętych części;
- **Zakładka do książki.** Dzieci otrzymują wycięte prostokąty (zakładki), które ozdabiają literami lub obrazkami;
- **Zbiory.** Przedszkolaki wycinają z czasopism różne litery i klasyfikują je, tworząc np. zbiory tych samych liter lub liter wielkich i małych;
- **Zabawy z samogłoskami.** Na tablicy znajdują się tabliczki z napisanymi imionami zaczynającymi się samogłoską. Dzieci grupują je na te, które zaczynają się np. na „O”, „A”, „I”, „E”, „U”;
- **Kolorowy słowniczek.** Dzieci otrzymują zeszyty, w których rysują obrazki zaczynające się głoską, której graficzny obraz napisany jest na każdej stronie, np. „D”- rysunek: drzewo, dół, doniczka, długopis;

- **Wyklaskujemy sylaby.** Na tablicy znajdują się wyrazy 1- 3 sylabowe. Osoba prowadząca wyklaskuje rytmicznie sylaby, a wychowankowie wskazują wyraz z odpowiednią liczbą sylab;
- **Szukamy literek.** Nauczyciel prezentuje dowolną literę, którą przedszkolaki zakreślają w gazecie (w wyznaczonym fragmencie).
- **Rozpoznaj głoskę.** Spośród obrazków znajdujących się na tablicy chętne dziecko wskazuje ten, w którym słychać głoskę wymawianą przez nauczyciela, np. „b”- obrazek bociana;
- **Gra z piłką.** Uczestnicy zabawy stoją w kręgu. Wychowawca podaje kolejno piłkę, wymawiając jednocześnie jakąś sylabę (do każdego inną). Dziecko łapie piłkę i odrzuca do nauczyciela- dodając sylabę tak, aby powstał wyraz;
- **Historyjki obrazkowe.** Dzieci otrzymują rysunki z historyjką obrazkową, którą uzupełniają brakującymi ilustracjami. Następnie nadają imiona bohaterom oraz opowiadają;
- **Układamy zdania.** Przedszkolaki układają zdania do obrazków przyklejonych na tablicy, np. do obrazka przedstawiającego domek dziecko układa zdanie: *A ten domek ma czerwony dach* (do zabawy można wykorzystać obraz z poprzedniego zdania);
- **Zabawa w uzupełnianie zdań.** Osoba prowadząca podaje fragment wypowiedzi, którą uzupełnia chętne dziecko, np. *Biały jak...* Dziecko uzupełnia: *....śnieg*. Nauczyciel przypina odpowiedni obrazek do wypowiedzi, np. zimę lub po prostu białą kartkę;
- **Zabawy ortofoniczne.** Naśladujemy odgłosy ptaków, pojazdów, instrumentów muzycznych;
- **Rozpoznawanie rówieśników po głosie.** (Ukrytych za zasłoną);
- **Odtwarzanie dźwięków na instrumentach perkusyjnych;**
- **Rysowanie kropek lub kresek zgodnie z usłyszanym dźwiękiem;**
- **Zapamiętywanie wyrazów i cyfr.** Zabawa polega na powtarzaniu przez dziecko wyrazu- bezpośrednio po usłyszeniu. Następnie dodajemy po jednym, dwa, więcej wyrazów do powtórzenia. Inna wersja to zapamiętywanie dni tygodnia, miesięcy, pór roku;
- **Powtarzanie zdań.** Osoba prowadząca zajęcia czyta zdanie, np. *Pada śnieg*. Dzieci powtarzają. Następnie rozwija je, dodając kolejne wyrazy: *Zima pada śnieg. Zima pada puszysty śnieg. Zima pada puszysty i biały śnieg*;

- **Rymowanki.** Przedszkolaki wymyślają rymujące się wyrazy do wypowiedzianych przez nauczyciela rymów, np. *mata- lata, kura- dziura*;
- **Budowa zdania.** Analiza i synteza wzrokowo- słuchowa. Podział zdań (paska papieru) na wyrazy, wyrazów na sylaby i głoski. Składanie zdań i wyrazów z części;
- **Gimnastyka artykulacyjna.** W celu usprawniania aparatu artykulacyjnego możemy przy każdej okazji zachęcać dzieci do ćwiczeń artykulacyjnych- przed lusterkiem, np. ziewanie, radosny, dźwięczny śmiech, banki mydlane, oblizywanie warg i zębów językiem, zaciskanie ust, zabawne minki- rozśmieszanie;
- **Co będzie dalej?** Nauczyciel zasłania część ilustracji (obrazu). Dzieci dopowiadają- odgadują, co może znajdować się dalej;
- **Dyskusja.** Zadaniem dzieci jest przekonanie rówieśników do jedzenia np. warzyw i owoców. Jeden zespół to osoba przekonująca innych, która wybiera sobie lekarza;
- **Autoprezentacja.** Chętne dzieci prezentują się przed kolegami, opowiadając o swoich zainteresowaniach oraz o tym, czego nie lubią. Mogą także wykorzystać wcześniej przygotowane plakaty do autoprezentacji;
- **Ulubiona książka.** Dzieci swobodnie wypowiadają się na temat ulubionych książek i czasopism, przedstawiając je grupie;
- **Konkurs recytatorski.** Dzieci recytują wybrane wiersze. Jury- wybrane spośród rówieśników- ocenia pod kierunkiem wychowawcy. Komisja uwzględnia intonację i sposób przekazu. Zajęcia są poprzedzone wcześniejszymi próbami oraz wyjaśnieniem przez nauczyciela, na czym polega np. dykcja czy intonacja. Dalszy ciąg zajęć to układanie wierszyków- rymowanek przez chętne dzieci;
- **Rozmowa z pacynką.** Osoba prowadząca prezentuje wychowankom sposób rozmowy z pacynką (dialog), opowiadając np. o tym, jak pacynka zamierza spędzić wakacje;

Literatura:

1. Dudzińska I., Wychowanie i nauczanie w przedszkolu
2. Dyka F., Wartości moralne bajek i ich miejsce w edukacji wczesnoszkolnej
w BIBLIOTEKA W SZKOLE 3/2002
3. Bielska B., Inteligencja lingwistyczna oraz wrażliwość językowa u dzieci w wieku przedszkolnym w BLIŻEJ PRZEDSZKOLA 12/2013

Opracowała: Magdalena Jama

SCENARIUSZ SYTUACJI EDUKACYJNEJ – ZAJĘCIE KOLEŻEŃSKIE

Zabawy rozwijające logiczne myślenie i kompetencje językowe

Temat: „Zabawy z bałwankiem” zabawa dydaktyczna.

Temat kompleksowy: „Zima za oknami”.

Prowadząca: mgr Ewa Filipiak

Grupa wiekowa: 3-4 latki

Data: 13.01.2017.

Cele ogólne:

- Kształtowanie umiejętności liczenia i ustalanie ile jest policzonych obiektów,
- Rozróżnianie i nazywanie kolorów: niebieski, czerwony, zielony, żółty,
- Rozwijanie logicznego myślenia i kompetencji językowych.

Umiejętności osiąmane przez dziecko:

- Potrafi wypowiedzieć się na dany temat,
- Odszuka rękawiczkę w danym kolorze,
- Liczy obiekty w zakresie swoich możliwości,
- Dostrzega różnicę w liczonych obiektach,
- Dokona autoprezentacji swojej pracy.

TEŚCI PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Wspomaganie rozwoju intelektualnego dzieci wraz z edukacją matematyczną. Pp13.

1) liczy obiekty...;

3) ... posługuje się liczebnikami porządkowymi;

Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosują w poznawaniu i rozumieniu siebie i swojego otoczenia. Pp4.

2) grupuje obiekty w sensowny sposób (klasyfikuje) i formułuje uogólnienia typu: to do tego pasuje, te obiekty są podobne, a te są inne;

Wspomaganie rozwoju mowy oraz innych umiejętności komunikacyjnych dzieci. Pp3.

2) mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji lub komunikuje się w inny zrozumiały sposób;

Formy aktywności: językowa, ruchowa, plastyczna.

Metody: czynne, słowne, praktycznego działania.

Organizacja pracy: zbiorowa, indywidualna.

Pomoce dydaktyczne: gazetka tematyczna, części do złożenia sylwety bałwana, zagadka, sylwety rękawiczek w kolorach: niebieskim, czerwonym, zielonym, żółtym, rękawiczki dla dzieci w tych samych kolorach, kredki, obrazki z rękawiczkami dla dzieci, muzyka na CD, kupon za wysiłek - buźka.

Literatura:

1. Podstawa programowa z 17 maja 2016.
2. Program „Kocham przedszkole” M. Pleskot, A. Staszewska – Mieszek; WSiP
3. „Przygoda z uśmiechem” przewodnik metodyczny cz. II
4. „Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się” E. Gruszczyk – Kolczyńska, E. Zielińska
5. „Program wspomaganie rozwoju, wychowania i edukacji starszych przedszkolaków ” E. Gruszczyk – Kolczyńska, E. Zielińska
6. „Program Wychowania Przedszkolnego z Przewodnikiem Edukacja Fundamentalna w Przedszkolu” K. Lotkowska, C. Rose

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy na powitanie: „Czas rozpocząć już zabawę ...” muzyka i ruch zabawa integracyjna.
2. Prezentacja z Pszczółką Mają – Mam na imię.....i podawanie sobie maskotki pszczółki.
3. Zagadka wprowadzająca.
Małe koło, koło duże,
nos z marchewki,
oczy dwa,
miotła w ręku, oto ja.....BAŁWANEK.

Na tablicy są przygotowane różne elementy, może wspólnie na podstawie zagadki ułożymy bałwanka.

4. Aktywność muzyczno –ruchowa: bałwanek i dzieci.

Do tej zabawy potrzebne będą nam sylwety rękawiczek w różnych kolorach. Aby zatańczyć z bałwankiem trzeba odszukać rękawiczkę w takim samym kolorze. Proszę ją teraz odszukać. Jeżeli się udało to tańczymy. Przyszedł wieczór i dzieci poszły do domu. A bałwanek psotnik, wieczorem zmienił miejsca położenia rękawiczek. Rano przyszły dzieci, aby zatańczyć z bałwankiem musiały poszukać nowego miejsca dla rękawiczek w swoim kolorze. Powtarzamy 3x.

5. Bałwanek rozkłada na dywanie szablony rękawiczek. Dzieci odszukują rękawiczkę w swoim kolorze. Chętne dzieci przeliczają rękawiczki danym kolorze. Np. 5 czerwonych, 4 zielone, itd.
6. Nauczycielka zaprasza dzieci do stolików do samodzielnego pokolorowania brakującej części rękawiczki i przyklejenia obok swojej rękawiczki.
7. Taniec dzieci do muzyki relaksacyjnej.
Podziękowanie i rozdanie kuponów za wysiłek – buźka.
8. „Gadająca tablica dla dzieci” wesołe i smutne słońeczko, wyrażanie opinii o zabawie.

Jak to pomaga dziecku w uczeniu się?

Dziecko posiada wiedzę na temat elementów składowych bałwana. Utrwala nazwę i wygląd koloru: niebieski, czerwony, zielony, żółty.

Wykazuje ciekawość i pozytywny stosunek emocjonalny. Pozwala angażować wszystkie zmysły. Pomaga zdobywać wiedzę przez doświadczenie. Ćwiczy spostrzegawczość.

Wspomaga rozwój mowy. Doskonali podstawowe umiejętności.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ KOLEŻEŃSKICH - grupowych zajęć logopedycznych

Temat: Pranie

Dnia: 06.06.2017 r.

Prowadząca: Anna Brzezińska

Cele ogólne:

- Usprawnianie motoryki narządów artykulacyjnych (wargi, język)
- Kształtowanie prawidłowego toru oddechowego
- Rozwijanie kompetencji językowych
- Rozwijanie koncentracji uwagi
- Rozwijanie myślenia przyczynowo – skutkowego
- Rozwijanie spostrzegawczości i umiejętności interpretowania zdarzeń przedstawionych na obrazkach
- Doskonalenie umiejętności wypowiadania się na określony temat
- Ćwiczenia słuchu fonemowego
- Kształtowanie nawyku prawidłowej wymowy głoski „s” oraz „sz”
- Usprawnianie percepcji słuchowej
- Dokonywanie analizy słuchowej wyrazów
- Doskonalenie sprawności manualnej i grafomotorycznej.

Cele operacyjne: Dziecko:

- Wysłucha bajki i wykona odpowiednie ruchy języka i warg według polecenia i pokazu nauczyciela
- Ściągnie ubrania zaczynające się głoską „s” i wrzuci je do pralki
- Ściągnie ubranie mające w nazwie głoskę „sz” i wrzuci je do kosza na bieliznę
- Połączy kropki ubrania, ozdobi je i pokoloruje .
- Dmucha na kartkę przedstawiające ubranie
- Zatrzyma się na przerwę w muzyce
- Reaguje ruchem na umówiony sygnał
- Ułoży obrazki we właściwej kolejności i opowie historyjkę.

Metody: słowna, zadań stawianych dziecku, praktycznego działania

Formy: grupowa z dziećmi 4-5 letnimi

Pomoce dydaktyczne: pralka z kartonu, kosz na pranie, historyjka obrazkowa, bajeczka logopedyczna „Pranie”, ubrania dzieci (których nazwy zaczynają się głoską „s”) wiszące na

lince do prania oraz te, które zawierają w sobie głoskę „sz”, klamerki, kartka z wykropkowanym ubraniu (spodnie, sukienka), lusterko dla każdego dziecka, drewniany płótek, kot – maskotka, utwór muzyczny „Kotek Kłopotek”.

Literatura:

1. „Języckowe przygody i inne bajeczki logopedyczne” A. Tońska – Mrowiec

Przebieg zajęć:

1. Rozmowa „Robimy pranie”

- Co jest potrzebne by zrobić pranie?
- Gdzie możemy wysuszyć wyprane ubrania?
- Co powoduje, że wyprane rzeczy szybciej wysychają?

2. Bajeczka „Pranie”

W pewną środę Języcek postanowił zrobić pranie. Włożył do pralki różne rzeczy (wymieniamy, co można prać). Dosypujemy proszek (dotykamy czubkiem języka podniebienia). Pralką jest “na niby” nasza buzia- naśladujemy ruchem języka kręcenie bębna pralki. Uważamy, aby z pralki nie wylała się woda- szczelnie zamknięta buzia. Na koniec- wirowanie. *Robimy w buzi “motorek” wargami*. Potem pan Język rozwiesił w ogrodzie linkę- dotykamy językiem kącików ust, nie opierając języka o dolną wargę. Następnie wieszamy pranie- język dotyka każdego ząbka po kolei. Dobrze, że wieje wiatr- osuszy mokre ubrania. *Robimy wdech nosem, a wydech buzią*. Jeśli pranie już wyschło, zdejmujemy je. Ponownie dotykamy wszystkich ząbków po kolei. Teraz pranie jest czyste i pachnie świeżością.

3. Historyjka obrazkowa

Dzieci wspólnie układają na tablicy obrazki we właściwej kolejności opowiadając historyjkę

4. Ćwiczenia słuchowe „Kot czy płót”

Do ogrodu wchodzi kot. Siada na płocie i przygląda się rozwieszonemu praniu na sznurku. Nudzi się, więc postanawia pobawić się ubraniami na wietrze. W czasie zabawy zaplątuje się w sweter. Dzieci swobodnie biegają po sali. Na hasło: płót- kucają pod płótem: kot grzecznie siedzi na płocie. Na hasło kot:- dzieci machają rękoma: kot zaplątał się w sweter.

5. Ćwiczenia słuchowe „Pranie”

Pan języcek chce wyprać ubrania, których nazwy zaczynają się na głoskę „s” a ubrania, które mają w nazwie głoskę „sz” wrzuca do kosza na brudną bieliznę.

Dzieci ściągają z linki ubrania przypięte karmelkami i wrzucają je do pralki lub do kosza na bieliznę.

6. Ćwiczenia oddechowe „Wiatr osusza pranie”

Pan języczek wiesza wyprane rzeczy na sznurku w ogrodzie. Wieje silny wiatr i ubrania szybko schną. Dzieci rysują po śladzie ubranie (dziewczynki – sukienki, spodnie chłopcy). Następnie ozdabiają je wzorami, a następnie dmuchają na kartkę (wdech nosem, wydech ustami), trzymając je za róg – wiatr osusza pranie.

7. Ewaluacja

Dzieci zrobią uśmiechniętą lub smutną minę. Opowiadają co zapamiętały z zajęć, co im się podobało najbardziej.

SCENARIUSZ ZAJĘCIA KOLEŻEŃSKIEGO

Grupa wiekowa: 4-5 latki

Data: 09.06.2017 r.

Prowadząca: Agnieszka Kwolek

Temat: „Wije się rzeczka” - zabawy fundamentalne oparte na wierszu J. Tuwima pt.: „Rzeczka”

Temat kompleksowy: „Góry, morze czy jezioro? Gdzie rodzice nas zabiorą?”

Treści z podstawy programowej: 1-1, 3-1, 3-3, 3-4, 9-1.

Cel ogólny: rozwijanie umiejętności swobodnego wypowiadania się na różne tematy, wzbogacanie słownika czynnego

Cele operacyjne:

Dziecko:

- odpowiada na pytania związane z treścią wiersza;
- wie, co to jest rzeka, rozpoznaje jej odgłos;
- potrafi współdziałać w zespole dla osiągnięcia wspólnego celu;
- wykona pracę techniczno – plastyczną;
- potrafi się skutecznie i zrozumiale komunikować z kolegami z zespołu

Środki dydaktyczne: nagranie „odgłos rzeki”, folia malarska, kartonowe kółka z kropkami od 1 do 9, tekturowe podkładki, niebieska folia (np. worki na śmieci), klej magik, szary papier, piasek, zielona krepa, nożyczki, pieczątki z bużkami.

Metody:

- czynne: zadań stawianych dzieciom do wykonania, kierowania własną działalnością dziecka;
- słowne: rozmowa.

Formy pracy: grupowa, zespołowa.

Formy aktywności: językowa, ruchowa, plastyczno – techniczna.

Przebieg:

1. Powitanka „Idzie wąż”:

Idzie wąż, idzie wąż, rośnie wciąż, rośnie wciąż;

(imię dziecka) węża się nie boi i dlatego za nim stoi.

Długi jest ten wąż; Uuu! Sss!

Przebieg zabawy: dzieci stoją w kole, a następnie maszerują po obwodzie koła i mówią wierszyk; nauczyciel wypowiada imię dziecka, które jako pierwsze wchodzi do środka koła, rozpoczynając tworzenie się węża (czyli początkowo jest to wąż utworzony jedynie przez jedno dziecko); dzieci wskazują na węża; naśladują jego syczenie. W następnych powtórzeniach nauczyciel zaprasza kolejne dzieci, które ustawiają się gęsiego w środku koła, kładą ręce na ramionach osoby stojącej przed nimi i chodząc, wiją się jak wąż.

2. Zagadka dźwiękowa „szum rzeki”.

Nauczyciel odtwarza nagranie z odgłosem rzeki/potoku/wodospadu. Zadaniem dzieci jest odgadnięcie, co to jest za odgłos.

3. „Rzeczka” - wysłuchanie wiersza Juliana Tuwima:

<i>Płyń, wije się rzeczka</i>	<i>Biegąc mruczy i szumi,</i>
<i>Jak błyszcząca wstążeczka.</i>	<i>Ale kto ją zrozumie?</i>
<i>Tu się srebrzy, tam ginie,</i>	<i>Tylko kamień i ryba</i>
<i>A tam znowu wypłyń.</i>	<i>Znają mowę tę chyba,</i>
<i>Woda w rzece przejrzysta,</i>	<i>Ale one, jak wiecie,</i>
<i>zimna, bystra i czysta,</i>	<i>Znane milczki na świecie.</i>

Rozmowa na temat wiersza. Odpowiedzi dzieci na pytania nauczyciela: *co to jest rzeka?, do czego podobna jest rzeka?, jaka jest woda w rzece?, co robi woda w rzece?*.

Wyjaśnienie niezrozumiałych wyrażen i określeń – np.: bystra, rzeka mruczy, milczki...

Dokonanie analizy i syntezy wyrazów: *rzeka, woda, ryba*.

4. Zabawy ruchowe z „rzeką”:

Nauczyciel rozwija wzdłuż sali folię malarką tworząc rzekę i proponuje dzieciom kolejno zabawy:

- „przeskok przez rzekę” – zadaniem dzieci jest przeskoczenie przez rzekę;
- „wskocz do rzeki, wyskocz z rzeki” – na hasło „wskocz” dzieci wskazują na folię, na hasło „wyskocz” dzieci zeskakują z folii;
- „przejście po kamieniach” – nauczyciel rozkłada wzdłuż rzeki kartonowe koła z kropkami (od 1 do 9), zadaniem dzieci jest przejść przez rzekę po kamieniach w odpowiedniej kolejności;

5. „Rzeka” - zabawa plastyczna w zespołach 4 – 5 osobowych.

Nauczyciel dzieli dzieci na 5 zespołów, które udają się do wskazanych stolików. Na każdym stoliku przygotowane są materiały do wykonania makiety rzeki. Zadaniem dzieci jest wspólne

wykonanie pracy – wyklejenie rzeki z folii, uzupełnienie makiety o elementy brzegowe rzeki
np. kamienie, piasek, trawa...

6. Podsumowanie zajęć „pieczątki”.

Dzieci określają, czy im się zajęcia podobały i wybierają odpowiednią pieczętkę (z buźką uśmiechniętą, bez wyrazu lub smutną).

SCENARIUSZ ZAJĘCIA KOLEŻEŃSKIEGO

Prowadząca: Bożena Mielka

Grupa wiekowa: 4-5 latki

Data: 6.06.2017r.

Temat: „Czarodziejskie morze”- zabawy fundamentalne

Treści podstawy programowej:

- **P.p.3/1** dziecko: zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym, składniowym;
- **P.p.3/3** dziecko: uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach;
- **P.p.9/2** dziecko: umie wypowiadać się w różnych technikach plastycznych i przy użyciu elementarnych środków wyrazu (takich jak kształt i barwa) w postaci prostych kompozycji i form konstrukcyjnych;

Cele ogólne:

- kształcenie umiejętności swobodnego wypowiadania się i dostosowywanie języka do aktualnej sytuacji,
- wdrażanie do komunikatywnego wyrażania swoich myśli i poglądów, współdziałanie w zespole,
- rozwijanie ekspresji ruchowej przy użyciu chusty animacyjnej,
- rozwijanie umiejętności odnajdywania różnic na obrazkach.

Cele operacyjne: Dziecko:

- zapamięta rymowankę recytując ją w różny sposób,
- wie co to jest morze, nazywa skarby z morza, rozwiąże zagadki,
- stworzy kompozycje plastyczną,

Metody:

- z grupy metod czynnych: zadań stawianych dzieciom do wykonania, kierowanie własną działalnością dziecka,
- z grupy metod słownych: rozmowa, instrukcja,
- z grupy metod percepcyjnych: obserwacja, pokaz, przykład.

Formy pracy: z całą grupą, w zespołach.

Formy aktywności: językowa, muzyczno – ruchowa, plastyczna.

Środki dydaktyczne: ilustracje: morza, skarby morza, chusta animacyjna, nagranie „Szum morza”, muszelki, kamyki, kartki z namalowanym morzem, kolorowe rybki, muszelki, wodorosty kolorowego papieru, klej, brokat.

Przebieg:

1. **Powitanka europejska...** Hej, hello...?
2. Nauczyciel włącza nagranie z szumem morza. Dzieci zamykają oczy i przez chwilę wsłuchują się w dźwięki. W tym czasie prowadzący rozkłada po sali muszelki i kamyki, morskie skarby. Muzyka zostaje wyciszona, dzieci rozglądają się dookoła. Cóż się stało? To chyba morze wyrzuciło dla nas te niespodzianki. Muzyka ponownie zaczyna grać i dzieci zbierają muszelki po jednej zanoszą do wyznaczonego koszyka. Gdy wszystkie zostaną zebrane, wszyscy siadają w koleczku na dywanie.

3. **„Skarby z morza”.**

Przykładowe pytania:

- Co to takiego?
- Skąd to się tu wzięło?
- Jak wygląda morze?
- Jakże może być?

Dzieci przyglądają się obrazkom: morze spokojne i wzburzone. Jaka jest pomiędzy nimi różnica?

4. **„Morskie zagadki”**

„W głębinach mórz i oceanów już wiele razy ją widziano, mówią, że dziwnym jest stworzeniem, bo ma aż osiem ramion (ośmiornica)”

„Na każdej łśni srebrna łuska, blisko nich możesz się pluskać, ale pogadać nie sposób, bo chyba nie mają głosu”(ryby).

„Gdy je fale wyrzucają z morza głębokiego, zbierasz je na plaży mój mały kolego”(muszelki).

Nauczyciel rozkłada chustę. Dzieci stają dookoła niej tak, aby każdy miał swoje miejsce. Wprowadzenie do zabawy: Wyobraźcie sobie, że to jest morze, które wyrzuciło dla nas te skarby w postaci muszelek, kamyków. To może spokojnie falowało, tak jak my teraz, do dołu i do góry, powoli, nie ma wiatru jest cisza, tylko mewy w oddali można usłyszeć i delikatny szum (wszyscy wykonują te same ruchy, do dołu i do góry).

5. **Zabawa z rymowanką „Wieloryb i rybki” z wykorzystaniem chusty animacyjnej.**

Raz rybki w morzu brały ślub i tak chlupały: chlup, chlup, chlup.

A wtem wieloryb wielki wpadł i całe towarzystwo zjadł.

Dzieci recytują rymowankę w różny sposób, falując chustą.

6. Inne wersje zabawy z chustą:

- Zerwał się bardzo silny wiatr i przyszedł sztorm, fale uderzają mocno (bardzo szybkie ruchy chustą).
- Po falach skacze piłka, trzeba tak machać chustą, aby fale utrzymały piłkę, aby nie spadła na ziemię.
- Połowa dzieci staje po okręgu trzymając chustę, a druga grupka wchodzi pod nią i zamienia się w rybki. Teraz rybki śpią, leżą na dywanie a fale na nich. Gdy nauczyciel daje sygnał, rybki się budzą i podskakują tak, aby dotknąć nieba. Dzieci, które trzymają chustę, wspinają się na palce i jak najwyżej unoszą chustę, tworząc niebo. Następnie zamiana ról, te dzieci, które były rybkami trzymają teraz chustę, a reszta wchodzi pod nią.
- Jedno dzieci wchodzi do otworu, który znajduje się na środku chusty, a reszta faluje. Po chwili następuje zamiana i chętne dzieci po kolei wchodzi do środka.

7. Zabawa plastyczna „Czarodziejskie morze”

Dzieci na przygotowanych wcześniej kartkach z namalowanym morzem przyklejają rybki, wodorosty, muszelki itp., ozdabiają brokatem.

8. Ewaluacja „Rundka”

Dzieci opowiadają o swoich wrażeniach ,jeśli są zadowolone wybierają uśmiechniętą buźkę, jeśli nie to smutną.

SCENARIUSZ ZAJĘCIA KOLEŻEŃSKIEGO

z zakresu rozwijania kompetencji językowej

Prowadząca: Małgorzata Starzyńska

Data: 10.01.2017 r.

Grupa wiekowa: 5,6 – latki

Temat zajęć: Nowy Rok – na podstawie wiersza H. Bechlerowej zapoznanie z 4 porami roku.

Cele ogólne: dziecko:

- utrwalenie charakterystycznych cech pór roku,
- rozpoznawanie pór roku po charakterystycznych zmianach zachodzących w przyrodzie.

Cele operacyjne: dziecko:

- nazywa pory roku z zachowaniem właściwej kolejności,
- wymienia charakterystyczne cechy każdej pory roku,
- przyporządkowuje symbole do odpowiednich pór roku,
- kojarzy kolor (zielony, czerwony, żółty, niebieski) z odpowiednią porą roku,
- czyta proste wyrazy,
- dzieli wyrazy na sylaby z jednoczesnym wyklaskiwaniem, określa pierwszą i ostatnią głoskę w wyrazach.

Metody: oglądowa – obserwacji, słowna – objaśnienia, zagadki, metoda żywego słowa, czynna – zadań stawianych dziecku do wykonania.

Formy pracy: praca z całą grupą, indywidualna.

Środki dydaktyczne: ilustracja przedstawiająca cztery pory roku, wyrazy do odczytania: wiosna, lato, jesień, zima, symbole pór roku, szarfy lub wstążki w kolorach pór roku (zielony, żółty, czerwony, niebieski), płyta CD.

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie:

Stoimy ramię przy ramieniu,

Możemy być wielcy w oka mgnieniu (podnoszą ręce i trzymają się za nie).

Możemy też być mali (ręce w dół),

Ale nigdy nie będziemy sami.

2. Zabawa muzyczno – ruchowa „Gwiazdeczki”.

3. Nowy Rok – słuchanie wiersza H. Bechlerowej czytanego przez nauczyciela.

Idzie Nowy Rok

Lasem, miastem, polem.

Za nim czworo dzieci,

Każde z innym parasolem.

Jeden parasol – niby łąka,

Kwiaty na nim i biedronka.

A na drugim kłosa żyta,

Mak jak płomyk w nich zakwita.

Na tym trzecim nie ma kłosów

Ani kwiatów i biedronek,

Tylko liście kolorowe –

Złote, rude i czerwone.

Czwarty pięknie haftowany,

Srebrne gwiazdki błyszczą na nim.

Idzie Nowy Rok

Lasem, miastem, polem...

Teraz nazwij wszystkie dzieci,

Które niosą parasole!

4. Rozmowa z dziećmi na podstawie ilustracji i treści wiersza:

- Jak wyglądał pierwszy, drugi, trzeci, ostatni parasol?
- Jak miały na imię dzieci Nowego Roku, które niosły parasole?
- W jakie kolory ubierają się pory roku?

5. Następnie nauczyciel prezentuje wyrazy do czytania globalnego: WIOSNA, LATO, JESIEŃ, ZIMA.

Każdy wyraz prezentuje osobno, pokazując go dzieciom, głośno i wyraźnie odczytuje.

Następnie wskazuje wyraz i dzieci chórem go odczytują.

6. Dopasowywanie napisów i symboli do poszczególnych parasoli, określanie pierwszej i ostatniej głoski w poszczególnych nazwach pór roku.

7. Pory roku – zabawa ruchowa

Każde dziecko ma szarfę lub wstążkę w jednym z czterech kolorów: żółtym, czerwonym, zielonym, niebieskim. Nauczyciel wyjaśnia, że są to kolory pór roku: wiosna – zielony, lato – żółty, jesień – czerwony, zima – niebieski. Dzieci poruszają się w dowolny sposób po sali w rytmie melodii piosenki Pory roku. Gdy muzyka milknie dzieci ustawiają się w

czteroosobowych kółkach (w jednym kole ma się znaleźć czworo dzieci z szarfami lub wstążkami w czterech kolorach).

8. „Tak czy nie” – zabawa.

Nauczyciel mówi następujące zdania, a dzieci określają czy zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe, pokazując odpowiedni lizak z napisem TAK lub NIE.

- Teraz jest wiosna.
- W lecie są wakacje i kąpiemy się w morzu.
- Wiosną kolorowe liście spadają z drzew.
- wiosną jeździmy na sankach.
- Latem lepimy bałwana.
- Tulipan to kwiat wiosny.
- Jesienią sady się rumienia.
- Zimą kwiaty kwitną.
- Zimą rzucamy śnieżkami.
- Jesienią dokarmiamy ptaki.
- Zimą ubieramy choinkę.

9. Cztery pory roku – drzewa – praca plastyczna

Etap I – malowanie farbami tła: wiosna – zielony, lato – żółty, jesień – czerwony, zima – niebieski.

Etap II – ozdabianie: wiosna – zielone listki i białe kwiatki, lato – czerwone jabłuszka (kulki z bibuły), jesień – kolorowe listki, zima – śnieg (kulki waty).

10. Ewaluacja zajęcia – określanie nastroju dzieci po zajęciu poprzez wybór odpowiedniego symbolu mimicznego (znaczki dla każdego dziecka).

SCENARIUSZ ZAJĘCIA KOLEŻEŃSKIEGO

z zakresu rozwijania kompetencji językowej

Prowadząca: Teresa Soja

Data: 08.12.2016r.

Grupa wiekowa: 5, 6 – latki

Temat kompleksowy: Pomagamy sobie nawzajem.

Temat zajęć: Zabawy fundamentalne „W krainie literek”.

Obszar Podstawy Programowej: pp 3/1,3, 5/3, 14/2,6,7,8,9

Cele ogólne:

- rozwijanie kompetencji językowej,
- wzbogacanie słownictwa,
- rozwijanie sprawności ruchowej – ruchy naprzemienne.

Cele operacyjne: dziecko:

- ułoży literę z części,
- wymieni wyrazy rozpoczynające się głoską d,
- podzieli zdanie na wyrazy, wyraz na sylaby, wyraz na głoski,
- ułoży z liter wyrazy i przeczyta je,
- wypowie wierszyk rytmicznie tupiąc nogami, wyklaskując,
- wymieni rzeczy, które kojarzą mu się ze słowem dom,
- napisze literę d zgodnie z kierunkiem kreślenia litery.

Metody: słowna, czynna, oglądowa, elementy MDS, pedagogika zabawy, kinezyjologia edukacyjna P. Dennisona.

Formy pracy: praca z całą grupą, indywidualna.

Środki dydaktyczne: wzory liter pisanych i drukowanych, pocięte na części litery d, D; obrazki: dom, dziwne domy; karty pracy: z literą do pisania, tace z kaszą manną, pisaki, niebieskie kredki, napisy.

Literatura:

1. Program wychowania przedszkolnego „Kocham przedszkole” - Mirosława Anna Pleskot, Agnieszka Staszewska – Mieszek,
2. Zabawy fundamentalne „Wspaniałe dzieciństwo” (CD) – Colin Rose, czasopismo „Blżej przedszkola” nr 12/2013, „Inteligencja lingwistyczna oraz wrażliwość językowa u dzieci w wieku przedszkolnym” – B. Bielska,

3. Metoda Dobrego Startu „Od wierszyka do literki” – zeszyt 1 – M. Bogdanowicz, M. Barańska, E. Jakacka, wydawnictwo „Harmonia”, Gdańsk, 2007

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa integracyjna „Powitanka”. Witam wszystkich, których imiona rozpoczynają się głoską, np. a (o, m, s, f, j, w) osoby te machają ręką na znak powitania. Na 3, 4 każdy wypowiada głośno swoje imię.
2. Zabawa muzyczno – ruchowa: „Zmyślne ruchy” – ćwiczenie Dennisona: ruchy naprzemienne (prawa ręka do lewej nogi – na zmianę lewa ręka do prawej nogi, prawa ręka do lewego ucha – na zmianę lewa ręka do prawego ucha, lewy łokieć do prawej nogi – na zmianę, lewa ręka w górę, prawa noga w przód – na zmianę).

3. Rozwiązywanie zagadek:

– słownej:

Ma mnie Darek i Dorota, Danką, Daniel i Daniela.

Jestem w domu, dymie, dachu, dyni, drzewie i drabinie.

Jaką literką jestem? Kto odpowie? (D, d)

– obrazkowej: analiza i synteza wzrokowa: układanie liter d, D z części.

4. Zabawa z literkami – dzieci losują wyraz i układają go, np. dom, mama, Ala, tama.
5. Zabawa fundamentalna: „Skojarzenia” – z czym kojarzy ci się słowo „dom”? Podział wyrazu **dom** na sylaby i na głoski. Podpisanie obrazka zdaniem – To dom.
A ja znam dziwne domy (odsłonięcie obrazków) – swobodne wypowiedzi dzieci.
6. Zabawa fundamentalna: Aktywne zabawy z wierszem „A Darek ...” – wyklaskiwanie, wystukiwanie tekstu sylabami, dopowiadanie końcówek wierszyka.

A Darek dziś rano

odwiedził Dorotkę

i przyniósł Dorotce

pachnącą stokrotkę.

- omówienie treści wiersza – Kto odwiedził Dorotkę? Kiedy ją odwiedził? Co przyniósł Dorotce? Co słyszysz na początku wyrazów: Darek, Dorotka. *Pamiętajcie, d jest spółgłoską,*
- ćwiczenia językowe – Dokończ słowa: duża Dorota – mała ... (Dorotka), jak można zdoła powiedzieć?
- rytmiczne wypowiadanie wierszyka – karta pracy.

7. Zabawy z literą **D** w oparciu o wierszyk „A Darek”.
- prezentacja wzoru litery **D**, (jak wygląda, do czego jest podobna, z jakich elementów składa się litera?
 - pokaz kreślenia litery **D**, zwrócenie uwagi na kierunek ruchu ręki,
 - kreślenie litery **D** w rytmie wierszyka – karta pracy,
 - uczenie się polisensoryczne – wodzenie palcem po wzorze wypukłym litery **D**,
 - odtwarzanie wzoru w powietrzu, na tacy z kaszą,
 - samodzielne pisanie liter pisakiem na kartce,
 - prezentacja swojej litery.
8. Zabawa relaksująca „Literowy masażyk”.
9. Ewaluacja – które zabawy podobały ci się najbardziej?

SCENARIUSZ ZAJĘCIA KOLEŻEŃSKIEGO

z zakresu rozwijania kompetencji językowych

Prowadząca: Jagoda Spek

Data: 26.01.2017

Grupa wiekowa: 5, 6 latki

Temat kompleksowy: Zimą pomagamy zwierzętom.

Temat zajęć: Spiżarnia ptaków – zabawa z wierszem S. Szuchowej

Cele ogólne:

- utrwalenie nazw ptaków,
- uwrażliwienie dzieci na trudne warunki życia zwierząt zimą.

Cele operacyjne: dziecko:

- układa historyjkę obrazkową wg kolejności zdarzeń w wierszu,
- zna nazwy ptaków,
- wie jaki jest ulubiony pokarm ptaków (różnego rodzaju nasiona, słonina),
- różnicuje dźwięki cicho – głośno,
- określa pierwszą i ostatnią głoskę w wyrazach.

Metody: oglądowa – obserwacja i pokaz, słowna – rozmowa, objaśnienia,

czynna – zadań stawianych dziecku do wykonania.

Formy pracy: grupowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne: wiersz S. Szuchowej „Spiżarnia ptaków”, sylwety ptaków: wróbel, sikorka, wrona, napisy nazw ptaków, karta pracy: kontur karmnika, nasiona: słonecznik, siemię lniane, mak, jałowiec.

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Powitanie dzieci: „Witam dzieci...” – dzieci których dotyczy wypowiedź machają na przywitanie;

Witam dzieci, które mają długie włosy

Witam dzieci, które mają coś czerwonego

Witam dzieci, które lubią jabłka

Witam dzieci, które są dzisiaj w spodniach

Witam dzieci, które mają granatowe buty

Witam wszystkie dzieci które mają spinki we włosach

Witam dzieci które są dziś wesołe

Witam dzieci które lubią się bawić.....

2. Zabawa muzyczno – ruchowa „Jeżeli Ci wesoło”

3. Słuchanie wiersza S. Szuchowej „Spizarnia ptaków” ilustrowanego sylwetami ptaków czytanego przez nauczyciela.

„Co tak miło pachnie w przedszkolu?

Na stole krupnik w talerzach czeka.

Już czas na obiad, a tam na polu głodna gromadka ćwierka, narzeka...

- Dajcie mi muchę!

- Zjadłbym jagódkę!

- Gdzie się podziały glisty tłusciutkie? Sikorka woła:

- Ja lubię tłusto. A wróbel nudzi:

- W brzuszku mi pusto! Przybiegła wrona i tak powiada:

- Na pewno ptaszki nie wiedzą o tym, że dziś w przedszkolu była narada tych wszystkich dzieci, co zupełnie jedzą. Po tej naradzie coś tam majstrują...

- Chyba te dzieci karmnik budują? Zrobił się rwetes nie byle jaki.

- Dzieci nam pewnie dadzą przysmaki.

Więc każdy ptaszek w okienko zerka, pcha się, podfruwa, kwili i ćwierka:

- O, są maleńkie ziarenka lnu.

- O, są owocki czarnego bzu.

- Kulki jałowca.

- Krasna kalina.

- Mięso i żyłki.

- I jarzębina.

- Jest mak, słonecznik i okruszynki.

- Jest kawałeczek tłustej słoninki.

Cała gromada co dzień się zleci tu, do przedszkola, do miłych dzieci”.

4. Rozmowa z dziećmi na temat treści wiersza:

– Jak nazywamy „spizarnię” dla ptaków, o której była mowa w wierszu?

– Jakie ptaki zostały wymienione w wierszu?

– Co się działo po kolei?

– Czy zapamiętaliście jakie są ulubione smakołyki ptaków?

5. Historyjka obrazkowa do wiersza „Spizarnia ptaków” S. Szuchowej.

Zadaniem dzieci jest ułożenie w odpowiedniej kolejności historyjki obrazkowej według wydarzeń z usłyszanego wcześniej wiersza.

6. Zabawa orientacyjno – porządkowa „Ptaki w karmniku”

Dzieci – wróbelki przy dźwiękach tamburynu fruwać po sali. W zależności od siły dźwięków wymawiają głośno albo cicho słowa: *ćwir, ćwir*. Kiedy muzyka milknie, ptaszki gromadzą się wokół obręczy – karmników i jedzą nasiona, stukając palcem o podłogę.

7. Globalne odczytanie nazw ptaków (wrona, sikorka, wróbel). Określanie pierwszej i ostatniej głoski w wyrazach

8. Ewaluacja

Nauczyciel pyta dzieci czy podobały im się zabawy podczas zajęć. Prosi dzieci aby każdy wybrał jedną sylwetkę ptaka i jeżeli zajęcie się podobało pokolorował ją i przykleił na plakat z narysowanym karmnikiem, a jeżeli się nie podobało to po prostu wybiera sylwetkę i niepokolorowaną przykleja do plakatu.

W nagrodę za wysiłek i udział w zajęciach dzieci dostają uśmiechnięty emblemat buźki.

**SCENARIUSZ SYTUACJI EDUKACYJNEJ – ZAJĘCIE OTWARTE DLA
RODZICÓW**

Zabawy rozwijające kompetencje językowe

Temat: „Moja przygoda w zoo”.

Temat kompleksowy: Zwierzęta egzotyczne.

Prowadząca: mgr Ewa Filipiak

Grupa wiekowa: 3-4 latki

Data: 23.02.2016.

Umiejętności osiąmane przez dziecko:

- słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- potrafi wypowiedzieć się na dany temat,
- utrwali nazwy, wygląd i zachowanie niektórych zwierząt egzotycznych,
- podejmie działalność twórczą, posługując się środkami wyrazu plastycznego,
- dokona autoprezentacji swojej pracy.

Treści podstawy programowej

Wspomaganie rozwoju mowy oraz innych umiejętności komunikacyjnych dzieci. Pp3.

2) mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji lub komunikuje się w inny zrozumiały sposób;

3) uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach;

Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych. Pp6.

3) zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich;

Wychowanie przez sztukę – różne formy plastyczne. Pp 9.

1) umie wypowiadać się w różnych technikach plastycznych i przy użyciu elementarnych środków wyrazu (takich jak kształt i barwa) w postaci prostych kompozycji.

Formy aktywności: Językowa, ruchowa, plastyczna.

Metody: Czynne, słowne, praktycznego działania.

Organizacja pracy: Zbiorowa, indywidualna.

Pomoce dydaktyczne: plakat przedstawiający zwierzęta egzotyczne, zagadki słowne, obrazki tematyczne, kredki, pisaki kolorowy papier, kolorowanki, muzyka na CD, kupon za wysiłek – buźka.

Literatura:

1. Podstawa programowa z 17.06.2016 r.
2. Program „Kocham Przedszkole” M. Pleskot, A. Staszewska – Mieszek, WSiP
3. „Tropiciele” trzylatek przewodnik metodyczny cz. II
4. „Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się” E. Gruszczyk – Kolczyńska, E. Zielińska.

Przebieg zajęcia:

1. Nauczyciel zaprasza dzieci i rodziców do zabawy na powitanie:
„Pary oraz brawa” muzyka i ruch zabawa integracyjna wspólnie z rodzicami.
2. Rozwiązywanie zagadek o zwierzętach egzotycznych w zoo.

Ryczy bardzo głośno

Długą głową kiwa

On jest królem zwierząt

A jak się nazywa? **(lew)**

Trąbę z sobą nosi

Lecz nie jest trębaczem

Gdy pójdę do zoo

Pewnie go zobaczę. **(słoń)**

Dumny dźwiga swe dwa garby

Niczym dwa największe skarby

I jest bardzo w złym humorze

Że trzeciego nieść nie może. **(wielbłąd)**

Wśród śniegów żyje, ptakiem się nazywa.

Latać nie umie, za to świetnie pływa. **(pingwin)**

Co to za zwierzę? Może zgadniecicie...

Ma torbę, w której nosi swe dziecię. **(kangur)**

Gdy zobaczysz ją w zoo, robi się wesoło.

Skacze, broi, miny stroi, ludzi się nie boi. (**małpa**)

Kot ogromny pręgowany, ostre zęby, groźna mina.

Z takim kotem, mój kochany, Lepiej nie zaczynaj! (**tygrys**)

Odszukanie zwierzą na tablicy tematycznej.

3. „Dżungla” ilustracja ruchowa piosenki przez dzieci i rodziców.

4. Nauczyciel prosi, by dzieci i rodzice usiedli w kręgu, bo za chwilę udadzą się w podróż do dalekiego kraju z opowiadaniem pt. „W krainie wyobraźni”. Zachęca aby wszyscy słuchali uważnie, ponieważ po zakończeniu podróży otrzymają zadanie.

Za chwilę udasz się w podróż. Zamknij oczy i spróbuj wyobrazić sobie to wszystko, o czym będzie mowa. Jest cicho, spokojnie, a do ciebie zbliża się latający dywan. Siadasz na nim, a on unosi cię wysoko i leci ponad polami, lasami i morzami. Nagle zwalnia. Teraz leci bardzo wolniutko, a ty oglądasz piaszczystą pustynię i zieloną sawannę, a na niej przeróżne zwierzęta. Zobacz, tam cztery żyrafy obgryzają liście z wysokiego drzewa. Dalej hipopotam pluszcze się w wodzie, a trzy małpy huśtają się na drzewie. Lecisz dalej i widzisz wędrujące stadko pięciu słoni. Pewnie szukają wody. Na grzbiecie jednego słonia siedzi kolorowy ptak. Jak tu pięknie. Pozostań chwilę w tej dalekiej krainie i pooglądaj jeszcze raz zwierzęta, które spotkałeś. Przyjrzyj się im i postaraj się to zapamiętać. **[Cisza – czas na wizualizację]**. Twoja podróż dobiega końca. Wiatr łaskocze cię po buzi, jesteś wypoczęty i spokojny. Dywan się zniża. Ty wysiadasz. Przeciągasz się i jesteś gotowy do pracy.

Przykładowe pytania dla dzieci:

- Ile słoni było na sawannie?
- Kto pluskał się w wodzie?
- Jakie i ile zwierząt huśtało się na drzewie?
- Kto siedział na grzbiecie słonia?

5. Zabawa ruchowa „Pajaczek” w parach z rodzicami.

6. Nauczyciel prosi dzieci i rodziców o zajęcie miejsc przy stolikach i wspólnie narysowanie jakiegoś zwierzątka egzotycznego do przedszkolnego zoo oraz „wymyślenie” 2 lub 4 wersowego wierszyka o narysowanym zwierzątku.

7. Dzieci i rodzice prezentują wykonane rysunki i wierszyki. Powstaje przedszkolne zoo.
Na zakończenie proponuję wykonanie wspólnego zdjęcia.
8. Taniec dzieci i rodziców do muzyki instrumentalnej.
Podziękowanie i rozdanie kuponów za wysiłek- buźka.
9. „Gadająca ściana dla dzieci i rodziców” wyrażanie opinii o zajęciu.

Jak to pomaga dziecku w uczeniu się?

Dziecko posiada wiedzę na temat: zwierząt egzotycznych.

Wykazuje ciekawość i pozytywny stosunek emocjonalny.

Pozwala angażować wszystkie zmysły.

Pomaga zdobywać wiedzę przez doświadczenie.

Wspomaga rozwój mowy.

Doskonali podstawowe umiejętności.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ OTWARTYCH DLA RODZICÓW

grupowe zajęcia logopedyczne

Prowadząca: Anna Brzezińska

Temat: „Zabawy ze zwierzętami”

Cel główny:

- doskonalenie sprawności artykulatorów,
- wdrażanie narządów artykulacyjnych do wyraźnej pracy podczas mówienia,
- rozwijanie słuchu fonemowego,

Cele szczegółowe: (dziecko):

- usprawnia ćwiczeniami narządy mowy,
- stara się prawidłowo artykułuje głoski,
- kształtuje prawidłowy tor oddechu,
- rozpoznaje zwierzęta wiejskie po ich odgłosach,
- potrafi naśladować głosy zwierząt stosując zwroty dźwiękonaśladowcze.

Metody:

- słowna (rozmowa, instrukcja, opowiadanie),
- oglądowa (pokaz),
- czynnościowa (zadania stawiane do wykonania).

Formy: indywidualna i zbiorowa.

Środki dydaktyczne: treść wiersz, kolorowe obrazki zwierząt, czarnobiałe obrazki zwierząt do pokolorowania, płyta CD z odgłosami zwierząt, płyta CD z piosenką z pedagogiki zabawy „Wszyscy są”

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci oraz zaproszonych rodziców.

Dzieci witają się z gośćmi piosenką z pokazywaniem „Wszyscy są”

2. Zabawa artykulacyjna – wiersz „Ko, ko, ko, kwa, kwa, kwa, kto mój języczek

zna?”- Ewy Stadtmuller. (Prowadząca czyta dzieciom wiersz, zachęcając wcześniej do aktywnego uzupełniania jego treści.)

Jestem mały poliglota,
Bo rozumiem psa i kota,
Ptasi język także znam,

Zaraz udowodnię wam.
Kotek miskę mleka miał.
Pyszne było – miauknął :
MIAU .
Piesek też by pewnie chciał.
Szczeka głośno:
HAU, HAU,HAU .
Małej myszce ser się śni.
Piszczy cicho:
PI,PI,PI .
Kurka zniosła jajek sto.
Gdacze o tym:
KO,KO,KO.
Kaczka śliczne piórka ma.
Kwacze dumnie:
KWA,KWA,KWA.
Nad jeziorkiem żabek tłum
Kumka sobie:
KUM,KUM,KUM .
Jak to dobrze kumie, kumie,
Że ktoś po żabiemu umie.

Czytając chwali dzieci za prawidłowe uzupełnianie wiersza. Mówi, że każde z nich jest poliglotą i objaśnia znaczenie tego słowa.

3. Zabawa ortofoniczna – kalambury (głosy zwierząt)

Dziecko wybiera zwierzę rozłożone na dywanie, tak by inni go nie widzieli. Naśladuje do ruchem i dźwiękiem tak by pozostałe dzieci odgadły co za zwierzę przedstawia. Po zgadnięciu wszystkie dzieci naśladują jego mowę a nauczyciel, zwracając uwagę na odpowiednie ułożenie warg, języka czy zębów podczas artykulacji.

4. Zabawa muzyczno-ruchowa z piosenką „Jedzie pociąg”

Dzieci wraz z rodzicami wsiadają do pociągu i naśladują ruchem oraz dźwiękiem i zapraszają na każdej stacji inne zwierzątko.

Gimnastyka narządów mowy – „Obiad kotka”

Kierująca zabawą rozmawia z uczestnikami zajęć na temat posiłku kota. Wspólnie wykonują określone czynności, np.:

- jedzą – układają dłonie w kształcie miseczki, wysuwają język z buzi, wysuwają język z buzi, wykonują ruchy naśladowujące wylizywanie,
- oblizują z zadowoleniem górną wargę, potem dolną, następnie górną i dolną jednocześnie w prawą stronę, potem w lewą,
- po jedzeniu myją ząbki górne językiem, potem dolne,
- okazują zadowolenie – mruczą, uśmiechając się ze zwartymi zębami i ustami rozciągniętymi na boki.

5. Zagadki ortofoniczne – „Jakie zwierzę wydaje ten odgłos?”

Nauczycielka odtwarza nagrania głosów zwierząt. Pyta, czyj to głos. Po odgadnięciu przez dziecko zagadki powtarza dźwięki, przypominając o charakterystycznym dla niego układzie ust, języka czy zębów. Zwierząt, które nie odgadną dzieci, będą odgadywać rodzice.

6. Podziękowanie za aktywny udział w zajęciach i zakończenie.

Dzieci otrzymują wybrane przez siebie zwierzątko, które wcześniej było na zajęciach naśladowane do pokolorowania w domu.

Literatura:

1. „Logopedyczne zabawy grupowe” R. Sprawka, J. Graban

SCENARIUSZ ZAJĘCIA OTWARTEGO DLA RODZICÓW

Prowadząca: Bożena Mielka

Grupa wiekowa: 4-5latki

Data: 10.03.2017r.

Temat: Zabawy fundamentalne „W krainie bajek”

Treści podstawy programowej:

- **P.p.3/1** Dziecko: zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym, składniowym;
- **P.p.14/5** Dziecko: słucha np. opowiadań, baśni i rozmawia o nich; interesuje się książkami;

Cele ogólne:

- uświadomienie dzieciom ważnej roli języka we wzajemnym porozumiewaniu się i przekazywaniu określonych treści,
- kształcenie umiejętności swobodnego wypowiadania się i dostosowywanie języka do aktualnej sytuacji,
- wdrażanie do komunikatywnego wyrażania swoich myśli i poglądów, współdziałanie w zespole,

Cele operacyjne: Dziecko:

- ułoży rym do swojego imienia i innych wyrazów,
- utworzy rymowane zdrobnienia i zgrubienia do wybranych przedmiotów,
- wybierze obrazek i dopasuje do odpowiedniej bajki,

Metody:

- z grupy metod czynnych: zadań stawianych dzieciom do wykonania, kierowanie własną działalnością dziecka,
- z grupy metod słownych: rozmowa, instrukcja,
- z grupy metod percepcyjnych: obserwacja, pokaz, przykład.

Formy pracy: z całą grupą, w zespołach.

Formy aktywności: językowa, muzyczno – ruchowa, plastyczna.

Środki dydaktyczne: serie obrazków do kilku znanych dzieciom bajek (Calineczka, Królewna Śnieżka, Jaś i Małgosia, Wilk i siedem koźlątek) przedmioty do zabawy słownej: kubek, chustka, szczotka, książka, lalka, obrazki do zabawy słownej: but, kot, płot itd. kartki, kredki, napisy z tytułami bajek, płyta z utworem P. Megera „Ja potrafię”.

Przebieg:

1. **Powitanka:** Każdy jakieś imię ma, każdy swoje imię zna, wszyscy w kole tu stoimy na sylaby je dzielimy, dzieci wyklaskują swoje imię dzieląc na sylaby.
2. **Zabawa integracyjna „Autoprezentacja grupy”**
3. **Zabawa fundamentalna „Rymy, zdrobnienia, zgrubienia”**

Dzieci wymyślają rymy do swojego imienia, następnie wybierają przedmioty z sekretnego pudełka, nazywają je i tworzą zdrobnienia, np. chustka - chusteczka, kubek - kubeczek, książka - książeczka, lalka - laleczka. Przy tworzeniu zgrubień zasady doboru słów jak poprzednio: np. but - bucisko, kot - kocisko, itp.

4. Zabawa fundamentalna „Znamy przysłowia”

Dzieci próbują zinterpretować przysłowia na podstawie obrazków np. mądry jak sowa, zdrowy jak ryba, wolny jak ślimak, szybki jak gepard.

5. Aktywność muzyczno – ruchowa „Ja potrafię”

6. Zabawa fundamentalna „W krainie bajek”

Nauczycielka przeprowadza z dziećmi krótką rozmowę o znanych im bajkach, jakie bajki dzieci znają, która i dlaczego im się podobała. Następnie zachęca dzieci do obejrzenia serii obrazków przedstawiających scenki, sytuacje ze znanych dzieciom bajek (4 serie obrazków pomieszane pod względem treści). Proponuje, aby dzieci, wybrały sobie po jednym obrazku z ulubionej bajki i obejrzały go. Zachęca dzieci do wymiany wrażen, spostrzeżeń. Następnie wyjaśnia dzieciom, że przy każdej ławeczce na krzeselku jest bajka (książka), która dotyczy wybranych obrazków. Proponuje dzieciom aby usiadły tak, ze swoim obrazkiem, żeby pasował do danej bajki. Dzieci które potrafią czytać odczytują tytuł. Nauczycielka podchodzi do utworzonych grup i inicjuje rozmowy na temat bajki. (Dlaczego dołączyłeś ze swoim obrazkiem do tej grupy? O czym jest ta bajka? Jaką scenę przedstawia twój obrazek? itp.).

7. Zabawa plastyczna „Tworzymy książeczki”

Dzieci w grupach ilustrują scenki z wybranej bajki, składają kartki, tworzą książeczki, przyklejają tytuł, pomagają rodzice. Grupy prezentują swoje książeczki.

8. Ewaluacja „Rundka”

Dzieci opowiadają o tym, co im się najbardziej podobało.

SCENARIUSZ ZAJĘCIA OTWARTEGO DLA RODZICÓW

z zakresu rozwijania kompetencji językowej

Prowadząca: Małgorzata Starzyńska

Data: 17.03.2017r

Grupa wiekowa: 5,6 – latki

Temat kompleksowy: Co słyszać w przyrodzie wiosną?

Temat zajęć: Przyszła wiosna – zabawy z krzyżówką.

Cele ogólne:

- pogłębianie wiedzy przyrodniczej dotyczącej zmian zachodzących w przyrodzie wiosną.

Cele operacyjne: dziecko:

- rozpoznaje i nazywa kwiaty wiosenne i zwierzęta na obrazkach,
- globalnie odczytuje nazwy roślin i zwierząt,
- przyporządkowuje napisy do odpowiedniej ilustracji,
- rozwiązuje zagadki słowne,
- rozwiązuje krzyżówkę,
- interesuje się czytaniem.

Metody: oglądowa – obserwacji, słowna – objaśnienia, zagadki, krzyżówka, czynna – zadań stawianych dziecku do wykonania.

Formy pracy: praca z całą grupą, indywidualna.

Środki dydaktyczne: obrazki przedstawiające kwiaty wiosenne i zwierzęta, wyrazy do odczytania, krzyżówka dla każdego dziecka, lizaki z napisem Tak lub Nie, płyta CD.

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie:

Aktywność muzyczno – ruchowa „Wszyscy są”.

2. „Zielone myśli” – rozmowa z dziećmi kierowana pytaniami:

- Czym najczęściej myślimy wiosną?
- Jakiego koloru mogą być nasze myśli?
- Co poprosilibyście Wróżkę – Wiosnę?

3. Zabawa w skojarzenia „Wiosna”.

4. Zabawa muzyczno – ruchowa „Maszeruje wiosna”.

5. Podaj nazwy obrazków. Wpisz pod nimi litery, których miejsce w wyrazie wskazują liczby. Utwórz z nich wyraz (kogut - 1, tulipan -3, ser -2, mak -3, krokus -3, tort -4) – klekot

Jakie zwierzę ukryło się w tym wyrazie? (kot)

6. „Tak czy nie” – zabawa.

Dzieci maszerują przy muzyce. Na przerwę w muzyce nauczyciel mówi zdanie, a dzieci określają czy zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe, pokazując odpowiedni lizak z napisem TAK lub NIE.

- Wiosna to pora roku, która przychodzi po zimie.
- Dni stają się coraz dłuższe.
- Pierwszymi wiosennymi kwiatami są przebiśniegi i krokusy.
- Wiosną zbieramy owoce z drzew.
- Do lasu na grzyby najlepiej chodzić wiosną.
- Z ciepłych krajów wracają do nas bociany.
- Wiosną opadają liście.

7. Krzyżówka (hasła z zagadek słownych). Dzieci odszukują odpowiednie napisy, przyporządkowują do krzyżówki, odczytują hasło (wiosna).

Szarzeje i niknie w jesieni,

A wiosną na łące znów się zieleni. (trawa)

Myszek nie łowi, ptaszków nie jedzą

Te szare kotki, co na drzewach siedzą. (bazy)

Czarno biały fraczek, buciki czerwone.

Umykają żaby, gdy idzie w ich stronę. (bocian)

On pierwszy do nas z ciepłych krajów wrócił

I nad polami teraz piosnkę nuci. (skowronek)

Kolejno po sobie przychodzą co dzień.

Bardzo się wydłużają, kiedy wiosnę powitają. (dni)

Jak ten kwiatek się nazywa, co słowo „pan” w nazwie ukrywa. (tulipan)

8. Ćwiczenie grafomotoryczne – kolorowanie wiosennego obrazka.
9. Ewaluacja zajęcia – określanie nastroju dzieci po zajęciu poprzez doklejenie promieni słonecznych do słoneczka.

SCENARIUSZ SYTUACJI EDUKACYJNEJ

z zakresu rozwijania kompetencji językowej

Prowadząca: Teresa Soja

Data: 05.12.2016r.

Grupa wiekowa: 5, 6 – latki

Temat kompleksowy: Pomagamy sobie nawzajem.

Temat zajęć: Zabawy fundamentalne „W krainie literek”.

Treści Podstawy Programowej: pp 3/1,3, 5/3, 14/2,6,7,8,9

Cele ogólne:

- rozwijanie kompetencji językowej,
- wzbogacanie słownictwa,
- rozwijanie sprawności ruchowej – ruchy naprzemienne.

Cele operacyjne: dziecko:

- ułoży literę z części,
- wymieni wyrazy rozpoczynające się głoską d,
- podzieli zdanie na wyrazy, wyraz na sylaby, wyraz na głoski,
- ułoży z liter wyraz dom i przeczyta go,
- wypowie wierszyk rytmicznie tupiąc nogami, wyklaskując,
- wymieni rzeczy, które kojarzą mu się ze słowem dom,
- napisze literę d zgodnie z kierunkiem kreślenia litery.

Metody: słowna, czynna, oglądowa, elementy MDS, pedagogika zabawy, kinezyjologia edukacyjna P. Dennisona.

Formy pracy: praca z całą grupą, indywidualna.

Środki dydaktyczne: wzory liter pisanych i drukowanych, pocięte na części litery d, D; obrazki: dom, dziwne domy; karty pracy: z literą do pisania, fragment obrazka do dokończenia, tace z kaszą manną, pisaki, niebieskie kredki, napisy.

Literatura:

1. Program wychowania przedszkolnego „Kocham przedszkole” - Mirosława Anna Pleskot, Agnieszka Staszewska-Mieszek.
2. Zabawy fundamentalne „Wspaniałe dzieciństwo” (CD) –Colin Rose, czasopismo „Blżej przedszkola” nr 12/2013, „Inteligencja lingwistyczna oraz wrażliwość językowa u dzieci w wieku przedszkolnym” – B. Bielska.

3. Metoda Dobrego Startu „Od wierszyka do literki” – zeszyt 1 – M. Bogdanowicz, M. Barańska, E. Jakacka, wydawnictwo „Harmonia”, Gdańsk, 2007.
4. Zabawy fundamentalne „Gry i zabawy przygotowujące do nauki czytania i pisanie” – „Rusz ręką 2”, s 11, 17.

Przebieg zajęcia:

1. Zabawa integracyjna „Powitanka”. Witam wszystkich, których imiona rozpoczynają się głoską, np. a (o, m, s, f, j, w) osoby te machają ręką na znak powitania. Nauczyciel wymienia kilka głosek, tak aby wszyscy poczuli się powitani – rodzice też. Na 3, 4 każdy wypowiada głośno swoje imię.
 2. Zabawa muzyczno – ruchowa: „Zmyślne ruchy” – ćwiczenie Dennisona: ruchy naprzemienne (prawa ręka do lewej nogi – na zmianę lewa ręka do prawej nogi, prawa ręka do lewego ucha – na zmianę lewa ręka do prawego ucha, lewy łokieć do prawej nogi – na zmianę, lewa ręka w górę, prawa noga w przód – na zmianę).
 3. Rozwiązywanie zagadek:
 - słownej: Ma ściany, podłogi, okna i drzwi, a w nim mieszkasz ty. (**dom**)
 - obrazkowej: analiza i synteza wzrokowa: układanie liter d, D z części.
 4. Zabawa z literkami – poznane litery rozrzucone na dywanie – każde dziecko bierze jedną literkę, rozpoznaje ją, tworzy pary mała litera z dużą, rozróżnia samogłoski i spółgłoski (tworzy zbiory), dzieci układają proste wyrazy, np. tata, mama, Ala, Ola, Ela, lala.
 5. Zabawa fundamentalna: „Skojarzenia” – z czym kojarzy ci się słowo „dom”? Podział wyrazu **dom** na sylaby i na głoski. Podpisanie obrazka zdaniem – To dom.
- A ja znam dziwne domy (odsłonięcie obrazków) – swobodne wypowiedzi dzieci.
6. Zabawa fundamentalna: Aktywne zabawy z wierszem „Za drogą domek” – wyklaskiwanie, wystukiwanie tekstu sylabami, dopowiadanie końcówek wierszyka.

*Za drogą domek,
dwa duże drzewa,
a drozd na drzewie
piosenkę śpiewa.*

- omówienie treści wiersza – czy wiecie co to za słowo **drozd**? Gdzie stał domek? Jakie rosły drzewa? Ile ich było? Kto śpiewał na drzewie? Co słyszysz na początku wyrazów: domek, droga, dwa, drozd. *Pamiętajcie, **d** jest spółgłoską,*
- ćwiczenia językowe – Dokończ słowa: duży dom – mały(domek) , malutki(domeczek),

- rytmiczne wypowiadanie wierszyka – karta pracy.
7. Zabawy z literą **d** w oparciu o wierszyk „Za drogą domek”.
- prezentacja wzoru litery **d**, (jak wygląda, do czego jest podobna, z jakich elementów składa się litera, ile ich jest, jak są ułożone?
 - pokaz kreślenia litery **d**, zwrócenie uwagi na kierunek ruchu ręki,
 - kreślenie litery **d** w rytmie wierszyka – karta pracy,
 - uczenie się polisensoryczne – wodzenie palcem po wzorze wypukłym litery **d**,
 - odtwarzanie wzoru w powietrzu, na plecach rodzica/dziecka, na tacy z kaszą,
 - samodzielne pisanie liter pisakiem na kartce,
 - prezentacja swojej litery.
8. Zabawa fundamentalna: „Litery z fakturą”, „Potrójne litery” – propozycja zabaw a literą w domu. Rozwijanie w pamięci wzorca litery, który jest potrzebny przy pisaniu i czytaniu. Rysowanie liter trzema różnymi kolorami zwiększa motywację dziecka, a zabawne wyrazy zachęcają do wzbogacania słownictwa.
9. Zabawa relaksująca „Poczuj swój oddech”.
10. Ewaluacja – które zabawy podobały ci się najbardziej?

SCENARIUSZ ZAJĘCIA OTWARTEGO DLA RODZICÓW

Prowadząca: Jagoda Spek

Data: 25.01.2017

Grupa wiekowa: 5, 6 latki

Temat kompleksowy: Parts of clothes - Ubrania

Temat zajęć: Let's play together – Pograjmy razem

Cele ogólne:

- utrwalenie nazw ubrań,
- utrwalenie nazw kolorów,
- aktywne uczestnictwo w zabawach muzyczno – ruchowych.

Cele operacyjne: dziecko:

- zna nazwy ubrań (t-shirt, hat, mittens, boots, scarf, coat),
- zna nazwy kolorów (red, blue, green, yellow, pink, orange),
- naśladuje ruchy i gesty wykonywane podczas śpiewania piosenki.

Metody: metoda TPR (Total Physical Response), naturalna;

Formy pracy: praca z grupą, indywidualnie.

Środki dydaktyczne: nagranie z piosenkami:, kostka do gry z 6 kolorami i 6 kolorów kartek (czerwony, niebieski, zielony, pomarańczowy, różowy, żółty); 6 kart obrazkowych (koszulka, czapka, mittens, boots, scarf, coat).

Przebieg zajęcia:

1. Powitanka

Nauczyciel wita każde dziecko wyrażeniem: „Hello, how are you?”

Dzieci odpowiadają: Hello, I'm fine.

2. Zabawa muzyczno – ruchowa „Walking, walking”.

3. Zabawa z rymowanką „Two little hands”.

„Two little hands go clap, clap, clap.

Two little feet go tap, tap, tap.

Two little eyes are open wide.

One little head goes side to side.

And one little body sits quietly down.”

4. Zabawa językowa „Let’s play together”

Dzieci rzucają kolejno kostką do gry losując tym samym ukrytą kartę obrazkową pod kolorową kartką i próbują powiedzieć w języku angielskim nazwę ubrania. Jeżeli dziecko nie odpowie wykonuje zadania tj.:

- Turn around;
- jump and clap;
- clap your hands;
- stamp your feet; itp.

5. Zabawa muzyczno – ruchowa „I’m a little Snowman”

6. Zabawa dydaktyczna „Who has....?” (Kto ma....?)

- Who has (blue) t-shirt?
- Who has (black) trousers?
- Who has a skirt?
- Who has (pink) shoes

7. Pożegnanie.

Dzieci żegnają się z nauczycielem z wyrażeniem „See you soon” i na koniec śpiewają wspólną piosenkę „Bye, goodbye”.

ZABAWY FUNDAMENTALNE – rozwijające inteligencję wielorakie

Zabawa rozwijająca inteligencje wizualno-przestrzenną, matematyczną

Zabawa „Korki i wzorki”

W zabawie dzieci wybierają kartoniki ze wzorem do odtworzenia, (lub wzór zrobiony przez nauczyciela), a z korków po napojach i patyczków szaszłykowych odtwarzają wzór z kartonika. Wzory są zróżnicowane pod względem stopnia trudności. Na koniec zabawy dzieci przeliczają z ilu patyczków i jakiego koloru składa się wzór, ile wykorzystały korków do odtworzenia wzoru.

Dzieci rozwijają spostrzegawczość i koordynację wzrokowo-ruchową, doskonałą technikę liczenia, utrwalają nazwy kolorów, potrafią ocenić własne możliwości przy wyborze stopnia trudności. Inspirujemy dzieci do projektowania własnych twórczych kompozycji wzorów.

Zabawa rozwijająca inteligencję ruchową, interpersonalną

„Pajaczek”- masażyk relaksacyjny

Uparty mały pająk na rynnę kiedyś wlał [kroczymy palcami po plecach dziecka, od dołu ku górze]

Gdy przyszedł deszcz [uderzamy palcami o plecy]
wraz z kroplą z rynny spadł [szybko przesuwamy je w dół]

*Po chwili słońce wysuszyło świat [masujemy plecy ruchem okrężnym, aż
poczujemy ciepło]*

więc uparty mały pająk na rynnę znowu wlaź *[kroczymy palcami po plecach dziecka, od*
dołu ku
górze]

Zabawa służy pogłębianiu kontaktów pomiędzy dziećmi, odpężaniu i wspólnemu przeżywaniu radości. Wspomaga i ćwiczy koncentracje oraz odpęża.

Zabawa rozwijająca inteligencję kinestetyczno – ruchową

„Czarodziejski worek”

Nauczyciel puszcza w obieg worek z różnymi przedmiotami w środku. Zadaniem dziecka jest odgadnięcie po dotyku co w nim jest.

Dziecko rozwija wyobraźnię oraz zmysł dotyku.

Zabawa uspokajająca „Kto zmienił miejsce”

Dzieci siadają w siadzie skrzyżnym, jedno dziecko wstaje zapamiętuje gdzie jego koledzy siedzą odwraca się na chwilę w tym czasie 2 osoby zmieniają swoje miejsce. Osoba ta musi odgadnąć kto zmienił miejsce.

Dziecko rozwija spostrzegawczość, skupienie uwagi.

Zabawa rozwijająca inteligencję interpersonalną (międzyludzką), muzyczną

Zabawa muzyczno-ruchowa „Samolot”. KLANZA

<i>Pas, pas,</i>	<i>[zakładanie rąk na krzyż]</i>
<i>okular, okular</i>	<i>[przytykanie jednego i drugiego kółka z palców na oczy]</i>
<i>Słuchawka, słuchawka</i>	<i>[zatykanie jednego i drugiego ucha ręką]</i>
<i>dżż, dżż</i>	<i>[odpalanie samolotu jedna potem druga rękę]</i>
<i>Jedno okno, drugie okno</i>	<i>[patrzymy na prawa i lewą stronę]</i>
<i>Wycieraczki</i>	<i>[machanie rękami]</i>
<i>Lot</i>	<i>[rozłożone ręce na boki]</i>

Dziecko integruje się z grupą oraz wyraża własne emocje poprzez ruch i zabawę.

Propozycja zabaw: Anna Brzezińska

1. Barańska M. „Historyjki piosenkowo – obrazkowe” + płyta CD
2. Berthet D. „Wprowadzenie do nauki pisania”
3. Bielska B. „Inteligencja lingwistyczna oraz wrażliwość językowa u dzieci w wieku przedszkolnym” czasopismo „Bliżej przedszkola” nr 12/2013,
4. Bogdanowicz M. i inni „Od wierszyka do rysunku” - ćwiczenia 3, 4 - letnie MDS
5. Bogdanowicz M. i inni „Od wierszyka do rysunku” - ćwiczenia 5 - letnie MDS
6. Bogdanowicz M. i inni „Od wierszyka do rysunku” - zestaw pomocy dydaktycznych 5 - letnie MDS
7. Bogdanowicz M. i inni „Od wierszyka do rysunku” - zestaw pomocy dydaktycznych 3, 4 - letnie MDS
8. Chauvel D., Michel V. „Gry i zabawy w przedszkolu”
9. Ciarkowska J. U. i inni „Baśniowy świat” + kaseta
10. Cybulska J. i inni „Inszenizowanie zabaw na podstawie literatury dziecięcej”
11. Czelakowska D. „Twórczość a kształcenie języka dziecka w wieku wczesnoszkolnym”
12. Demel G. „Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola”
13. Dziurzyńska T. i inni „A jak będzie słońce, a jak będzie deszcz”
14. Dziurzyńska T. i inni „Na słoneczne i deszczowe dni”
15. Faber A., Mazlish E. „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały” (skrypt)
16. Faber A., Mazlish E. „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały”.
17. Faber A., Mazlish E. „Jak mówić, żeby dzieci się uczyły”
18. Faber A., Mazlish E. „Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”
19. Fachner – Sędzicka I. „Scenariusze szkolnych uroczystości”
20. Filipiak E., Smolińska – Rębas H. „Od Celestyna Freineta do edukacji”
21. Forma B. „Dziecko aktorem” + kaseta I i II część
22. Forma B. „Rok w wierszu i piosence” + kaseta I i II część
23. Gellner D. „Deszczowy król. Teatrzyki dziecięce”
24. Guillaumond F. „Nauka komunikowania się w grupie przedszkolnej”
25. Kamińska K. „Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym”
26. Kielar – Turska M. „Rozwijanie kompetencji komunikacyjnej dzieci w wieku przedszkolnym” czasopismo „Wychowanie w Przedszkolu” nr 5/1985

27. Klim – Klimaszewska A. „Pedagogika przedszkolna”
28. Kopik A., Zatorska M. „Wielointeligentne odkrywanie świata w przedszkolu”.
Program wychowania przedszkolnego.
29. Kopik A., Zatorska M. „Wielorakie podróże – edukacja dla dziecka”
30. Kotowska M. „Rymowanki wrażliwe na tematy kłopotliwe”. Wiersze terapeutyczne
31. Kozłowska U. „Inscenizacje nie tylko dla dzieci” + 2 płyty CD
32. Lotkowska K., Rose C. „Program Wychowania Przedszkolnego z Przewodnikiem
Edukacja Fundamentalna w Przedszkolu”
33. Megrier D. „Zabawy teatralne w przedszkolu”
34. Misiurska A. „Zróbmy teatrzyk lalkowy”
35. Molicka M. „Bajki terapeutyczne” 4 płyty audio
36. Mystkowska H. „Rozwijamy mowę i myślenie dziecka w wieku przedszkolnym”
37. Nadolna U., Stącel– Winiarska B. „Barwy pór roku”
38. Pertler C., Pertler R. „Baśnie w przedszkolu” – bajkoterapia
39. red. Blek A. „Przedszkole przyjazne dzieciom”
40. red. Broda – Bajak M. „A u nas w przedszkolu ...” + płyta CD
41. red. Shugar G., Smaczyńska M. „Badania nad rozwojem języka dziecka”
42. Rose C. & Dryden G.ZF 2 „Coś w ten deseń” nr 1
43. Rose C. & Dryden G.ZF 2 „Rusz ręką” - zeszyt nr 1
44. Rose C. i inni Komplet „Zabawy Fundamentalne”
45. Rose C. i inni ZF 2 „Pół jabłuszka do fartuszka nr 1”
46. Rose C. i inni ZF 2 „Pół jabłuszka do fartuszka nr 2”
47. Rose C. i inni ZF 2 „Przesuwanki – zgadywanki”
48. Rose C. i inni ZF 2 „Rusz ręką” - zeszyt nr 2
49. Rose C. i inni, Komplet multimedialny „Zabawy Fundamentalne” DVD
50. Rose C., Malcolm Nicholl J. „Uczę się szybciej na miarę XXI wieku”
51. Rose C., Taraszkiewicz M. „Atlas efektywnego uczenia się”
52. Szuman S. „O rozwoju języka”
53. Waloszek D. „Rola zadań w wychowaniu dzieci w wieku przedszkolnym”
54. Winninger M. L., „Wprowadzenie do nauki czytania – litery i dźwięki”

Przygotowała: Teresa Soja